

OCENA Gledališka uprizoritev

Igra z jabolki

MATEJ BOGATAJ

Vladimir Nabokov: Lolita
režija **Andreja Kovač**
Veliki oder MGL
premiera 22. januarja

Roman *Lolita* je ob nastanku, v petdesetih, sprožil silovita zgražanja in pritrjevanja, Nabokov ga je predelal v scenarij, ki ga je Kubrick upošteval le kot izhodišče. Adaptacija scenarija Ire Ratej, tudi dramaturginje uprizoritve, je pregledna, ekonomična, dogaja se v hitrih in čistih rezih, v poantiranih replikah mrgoli iger jezičnih iger in nesporazumov, duhovitih indikatorjev miselnih zdrsov, prisotnih na vseh ravneh, na medgeneracijski, med Lolito in Humbertom, njim in Quiltyjem, umeseno slabo vestjo in dvojnikom, pa tudi v odnosu z Lolitino materjo. V scenariju je težko reči, kdo koga nateguje, v času nastanka so na to gledali bolj skozi tradicijo umetnosti in manj skozi optiko posledic za žrtev.

Režiserka Andreja Kovač poudarja predvsem slednje. Humbert ni ne žrtev, ne zapeljevalec, ni obsedenec s senčno, uspešnejšo in brezskrupulozno platjo, temveč scagani in inferiorni potrebuješ. Že uvodni prizor, z gručo otrok, dejstvom, da v opazovanem zboru nastopajo deklice precej pod starostno mejo »nimfic«, kot bi rekla H in Q, pa tudi sklepni prizor, ki naj bi razkril njuno dvojniško naravo, usmeri pozornost na Lolito, njeno zavoženo otroštvo, močno poudarja smer obsodbe. Pa tudi vmes, namesto dinamike želje nastopi stilizacija, intimnejši prizori so simultano podvajani z zborčki, kar prekriva detajle, pri tem pa pride polno do izraza dvonadstropna scenografija Vasilije Fišer. Če je Q v prvem delu, zgoraj, nad(jaz), se ob markirani in provizorični vožnji čez Ameriko preseli navzdol. Kovačeva zarisuje

dramatičnost, mehča jo s premeščanjem, z govorjenjem vstran in mimo, kar seveda kaže na pasivnost junakov, njihovo ujetost in nezmožnost biti subjekt in nosilec konfrontacije, hkrati pa dogajanje razprši in komentira, ob učinkoviti, pretresljivi skupinici brezskrbnih Lolitih vrstnic nastopa še bleščeče beli ženski zborček, očitno tistih, ki pridejo v stik z H-jem in Lo ter bi morale ugotoviti, kaj je zadaj, pa ne – ali pa pri tem molčijo, se obrnejo vstran in dopuščajo vse.

Če je v scenariju pedofilska želja prekoračenje, ki jo vidimo v mehničnosti, psihotičnosti in nerealnosti, se uprizoritev usmerja na žrtve zablokirane seksualnosti. Tako je tudi razmerje med njimi, še najbolj med Humbertom in Quiltyjem, manj dramatično, distancirano, hladno, nobenega pravega antagonizma ni, sta samo predatorja konkurenta. Tako se zdi celoten igralski vložek zavrt, njegovih vrhovi pa nalašč porezani, čeprav so vse igralske kreacije znotraj zastavljenega izpeljane večje in okretne. Boris Ostan je zadržan Humbert, brezstrasten nerodnež, negotov kot gleduh, ki dobi nenadno priložnost približanja in dotika, Slavko Cerjak je hladen in vzvišen, čeprav skoraj ves čas na prizorišču, večinoma odsoten, oddaljen Quilty, mrk rezoner, kot maščevalec iz vesterna. Iva Krajnc je Lolita, z veliko radoživosti in igrivosti, prikupnosti, učinkovito gibalno spremenjena, pa brez ostre meje med aktivnostjo in trpnostjo, med žrtvijo in razvajenko, siroto in spolno radovednico. Mirjam Korbar Žlajpah kot njena mati je živahna, tudi tečnobna in živčna, s prav nič osmešenimi malomestnimi ideali in tveganimi čustvenimi investicijami. Uprizoritev Lolite je zavzeta, zato tudi upočasnjena in v komičnosti porezana, s simultanimi akcijami pa ponekod razdrobljena.

PREDSTAVA LOLITA (BORIS OSTAN IN IVA KRAJNC) Foto Miha Fras